



# LEGĂMÂNT & DIALOG

DESCOPERĂ CREDINȚA –  
UN STUDIU AL PERICOPEI CU RABINUL SACKS

Traducere: Magda Zucker

## Binecuvântările Iubirii

### Naso 5780

Mărturisesc un fior de fiecare dată când citesc aceste cuvinte:

*Spune-i lui Aaron și fiilor săi: ‘Astfel îi vei binecuvânta pe Israeliți. Spune-le:*

*“Fie ca Domnul să te binecuvânteze și să te protejeze.*

*Fie ca Domnul să își lumineze fața spre tine și să se îndure de tine.*

*Fie ca Domnul să își întoarcă fața către tine și să îți ofere pacea.”*

*Astfel să pună numele Meu asupra Israeliților și Eu îi voi binecuvânta.’ (Numeri 6:23-27)*

Aceste sunt printre expresiile de binecuvântare, cu cea mai mare vechime și care au fost folosite fără întrerupere. Le rostim în fiecare zi la începutul serviciului religios de dimineață. Unii le rostesc chiar înainte să adoarmă, ultimele cuvinte din acea zi. Le folosim atunci când ne binecuvântăm copiii vineri seară. Sunt deseori folosite la nunți, la binecuvântarea mirelui și a miresei. Sunt folosite pe scară largă și de ne-evrei. Simplitatea lor, structura lor de trei, cinci, șapte cuvinte cumulate, mișcarea ascendentă de la protecție la îndurare, la pace, toate acestea le fac un giuvaier de rugăciune a cărei strălucire nu s-a diminuat în peste trei mii de ani de la momentul când a fost formulată.

Am scris în anii precedenți despre sensul binecuvântărilor. De această dată voi pune trei întrebări diferite: Mai întâi, de ce cohenii dau aceasta binecuvântare? De ce nu profeții, regii sau înțelepții?

În al doilea rând, de ce această formă unică a *birkat ha-mitzvah*, binecuvântarea făcută de coheni, asupra poruncii de a binecuvânta poporul? Binecuvântarea este “cel care ne-a sfințit cu sfințenia lui Aaron și ne-a poruncit să binecuvântăm poporul Său *cu iubire*.”<sup>1</sup> Nicio altă binecuvântarea asupra unei porunci nu menționează că trebuie făcută cu iubire.

Exista o discuție în Talmud cu privire la îndeplinirea poruncilor, despre îndeplinirea lor cu intenție și concentrare, *kavanah* sau dacă fapta în sine este suficientă. Însă intenția este diferită de

<sup>1</sup> Sotah 39a.

motiv. Intenția pur și simplu înseamnă că îndeplinesc o poruncă pentru că aceasta este o poruncă. Acționez conștient, în cunoștință de cauză, deliberat, ascultând voința divină. Nu are nimic de-a face cu o emoție precum iubirea. De ce această poruncă și nu alta necesită iubire?

În al treilea rând de ce trebuie totuși ca oamenii să binecuvânteze poporul? Dumnezeu este cel care binecuvântează umanitatea și poporul său, Israel. El nu are nevoie de niciun intermediar uman. Pasajul nostru spune exact acest lucru: “să pună numele Meu asupra Israelitelor și *Eu* îi voi binecuvânta”. Binecuvântările nu veneau de la coheni, ci de la Dumnezeu însuși. De ce era atunci nevoie ca cohenii să „pună numele Lui” asupra poporului?

Pentru a da un răspuns primei întrebări, *Sefer ha-Hinnuch*<sup>2</sup> ne spune pur și simplu că cohenii erau un grup sacru în cadrul poporului. Ei oficiau în Casa Domnului. Își dedicau viața serviciului Divin. Rezultatul muncii lor era sacru. La fel era și habitatul lor. Ei erau apărători ai sfințeniei. Erau astfel alegerea evidentă pentru ritualul sacru de a aduce binecuvântările lui Dumnezeu asupra poporului.

Rabinul Aharon Walkin, în prefața cărții sale *Matsa Aharon*, oferă o explicație mai prozaică. Cohenii nu aveau niciun teritoriu care să le aparțină. Singura lor sursă de venit era *mattenot kehunah*, darurile cohenilor, ce le revenea din cota poporului în ansamblu. Ei erau interesați ca poporul să prospere, căci astfel și ei ar fi prosperat. Ei binecuvântează poporul cu inima plină căutând bunăstarea acestora, de pe urma căreia beneficiau și ei.

Rabinul Avraham Gafni a oferit o a treia explicație.<sup>3</sup> Citim că la inaugurarea Tabernacolului, “Aaron și-a ridicat brațele către popor și i-a binecuvântat.” (Lev. 9:22). Rashi spune că binecuvântarea oferită poporului cu acea ocazie este într-adevăr binecuvântarea cohenilor despre care ni se vorbește în această pericopă. Totuși, Ramban sugerează că, poate, binecuvântarea lui Aaron a fost una spontană, și, deoarece a demonstrat așa o generozitate a spiritului, a primit de la Dumnezeu răsplata ca descendenții săi să fie cei care vor binecuvânta poporul lui Israel în viitor.

Dar cum rămâne cu referința la a binecuvânta cu iubire? Există două interpretări: că se face referire la coheni, sau că este o referință la Dumnezeu.

Cea de-a doua inversează ordinea cuvintelor binecuvântării, modificându-se astfel de la “cel ce ne-a poruncit să binecuvântăm poporul Său cu iubire”, la “cel care, cu iubire, ne-a poruncit să binecuvântăm poporul Său.” Binecuvântarea se referă la iubirea lui Dumnezeu, nu la cea a cohenilor. Pentru că Dumnezeu își iubește poporul, le poruncește cohenilor să îl binecuvânteze.<sup>4</sup>

Primul model de a citi, mai plauzibil din punct de vedere gramatical, este: cohenii trebuie să iubească poporul. Aceasta stă la baza afirmației din Zohar că “un cohen care nu iubește poporul, sau un cohen care nu este iubit de popor este scutit de obligația de a binecuvânta.”<sup>5</sup> Putem să binecuvântăm doar ceea ce iubim. Să ne amintim cum Itzhac, nevăzător și vârstnic, îi spune lui Esau, “Pregătește-mi o masă gustoasă care să îmi placă și adu-mi-o să o mănânc, pentru a-ți putea da

<sup>2</sup> Section 378.

<sup>3</sup> R. Avraham Ganfi, *Be-Inyan Birkat Cohanim, Zakhor le Avraham*, 1996, 523-531.

<sup>4</sup> Rabbi Yerucham Perla, commentary to R Saadia Gaon, *Sefer Mitzvot Gadol*, 16.

<sup>5</sup> Zohar III, 147b; see *Magen Avraham*, 128: 18.

binecuvântarea mea înainte de a muri.” (Gen. 27:4). Fie că e vorba de mâncarea care îi plăcea lui Itzhak sau despre ce reprezenta ea în caracterul lui Esau – că îi păsa suficient de mult de tatăl său pentru a-i pregăti masa preferată – Itzhak avea nevoie de iubire pentru a putea da binecuvântarea.

De ce atunci, binecuvântarea pentru această mitzva specifică necesitatea de a fi făcută cu iubire și nu altele? Deoarece, în toate celelalte cazuri, agentul efectuează *ma'aseh mitzvah*, actul care constituie o poruncă. Ca particularitate unică în cazul binecuvântării cohenilor, Cohenul este doar un *machshir mitzvah* – un facilitator, nu un autor. Autorul este însuși Dumnezeu. “Astfel să pună numele Meu asupra Israelitilor și Eu îi voi binecuvânta”. Cohenii sunt doar canalul prin intermediul căruia circulă binecuvântările lui Dumnezeu.

Acest lucru înseamnă că ei trebuie să fie altruști atunci când rostesc binecuvântări. Îl primim pe Dumnezeu în lume și în noi înșine în măsura în care uităm de noi și ne concentrăm asupra celorlalți.<sup>6</sup> Asta înseamnă iubirea. Vedem acest lucru și în pasajul în care Iacov, îndrăgostindu-se de Rahela, acceptă termenii lui Lavan: să lucreze timp de șapte ani. Citim: “Astfel că Iacov a lucrat timp de șapte ani pentru a Rahela, însă i s-au părut precum câteva zile din cauza dragostei pentru ea.” (Gen. 29:20). Comentatorii își pun întrebarea evidentă: tocmai pentru că era îndrăgostit, cei șapte ani trebuie să i se fi părut precum un secol. Răspunsul este la fel de evident: el se gândea la ea, nu la el însuși. Nu era nimic egoist în iubirea sa. Se concentra pe prezența ei, și nu pe nerăbdarea lui.

Există poate, totuși, o explicație alternativă pentru toate aceste lucruri. Așa cum spuneam în pericopa Kedoshim, cohenii au fost cei care i-au învățat pe oameni etica specifică sfințeniei (spre deosebire de etica profetică a dreptății sociale și înțelepciunea eticii caracterului și consecințelor).

Textul cheie al eticii sfințeniei este în capitolul 19 din Levitic: “Fiți sfinți, căci Eu, Domnul Dumnezeul vostru, sunt sfânt.” Acest capitol este cel care ne învață cele două porunci majore ale iubirii interpersonale, cea pentru vecin și cea pentru străini. Etica sfințeniei, predată de coheni este o etică a iubirii.

Etica este rezultatul unei viziuni speciale a cohenilor, stabilită încă din Geneza, capitolul 1, care înfățișează lumea ca lucrarea lui Dumnezeu, și ființa umană în imaginea lui Dumnezeu. Propria noastră existență și existența universului, sunt un rezultat al iubirii lui Dumnezeu.

Vocile profetice și ale înțelepciunii se bazează pe alte lucruri – profeții pe istorie evreiască, în special pe Exod, iar înțelepciunea, prin observarea modului în care funcționează lumea.

Binecuvântând poporul, cohenii le-au arătat ce înseamnă iubirea pentru semeni. Iată definiția lui Rambam a ce presupune îndeplinirea poruncii “să îți iubești aproapele ca pe tine însuși”: “O persoană trebuie să vorbească admirativ despre vecinul său, să fie cugetat cu banii săi, la fel cum este cugetat cu banii proprii și în aceeași măsură în care dorește să își păstreze propria onoare.”<sup>7</sup> Binecuvântarea poporului arată că și tu cauți binele lor – și căutarea binelui lor este ce înseamnă iubirea acestora.

<sup>6</sup> Sotah 5a: “Despre persoană care are aronganță în sufletul său, Cel Sfânt, binecuvântat fie El, a zis: el și cu Mine nu putem sălășlui împreună în această lume.”

<sup>7</sup> Rambam, Hilchot Deot 6:3.

Astfel cohenii dau un exemplu poporului prin această demonstrație publică de iubire – sau ce am numi astăzi “binele comun”. În acest mod încurajau o societate în care fiecare caută bunăstarea celorlalți – și o astfel de societate este binecuvântată, deoarece legăturile dintre membrii sunt puternice, și oamenii pun interesele națiunii ca ansamblu mai presus de propriul avantaj privat. O astfel de societate este binecuvântată de Dumnezeu, în timp ce o societate egoistă nu este și nu poate fi binecuvântată de Dumnezeu. Nicio societate egoistă nu a supraviețuit multă vreme.

Iată deci răspunsul la întrebarea noastră: de ce cohenii? Deoarece etica lor accentua iubirea – pentru vecin și pentru străini – și avem nevoie de iubire înainte de a putea binecuvânta. De aici mențiunea iubirii în binecuvântarea pentru această poruncă, deoarece prin iubire binecuvântarea ajunge în lume. Și de ce ființele umane sunt cele care binecuvântează și nu Dumnezeu direct? Deoarece cohenii erau modelele a ce înseamnă ca oamenilor să le pese de bunăstarea celorlalți. Consider că ***Birkat Kohanim*** conține un mesaj vital pentru noi astăzi: **O societate ai cărei membrii caută bunăstarea celorlalți este sfințită și binecuvântată.**

Shabbat Shalom



Pentru mai multe articole ale Rabinului Sacks, vă invităm să vizitați [www.rabbisacks.org](http://www.rabbisacks.org)

© Rabbi Sacks • Toate drepturile sunt rezervate  
Biroul Rabinului Sacks este susținut de *The Covenant & Conversation Trust*